नेपाल राजपत्र

श्री ५ को सरकारद्वारा प्रकाशित

खण्ड ५१) काठमाडौं, पुष १३ गते २०५८ साल (अतिरिक्ताङ्क ५८(ख+२

भाग ३

श्री ५ को सरकार

गृह मन्त्रालयको सूचना

विभूषण (छैठौं संशोधन) नियमावली,२०५८

विभूषण नियमावली,२०४८ लाई संशोधन गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

श्री ५ महाराजाधिराज ज्ञानेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवबाट मन्त्रिपरिषद्को सल्लाह र सम्मतिले देहायका नियमहरु स्वीकृत गरिबक्सेको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः (१) यी नियमहरुको नाम "विभूषण (छैठौं संशोधन) नियमावली,२०५८" रहेको छ ।

(२) यो नियमावली तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. विभूषण नियमावली,२०४८ को नियम ४ मा संशोधनः विभूषण नियमावली,२०४८ (यसपछि "मूल नियमावली" भनिएको) को नियम ४ को उपनियम (१) को सट्टा देहायको उपनियम (१) राखिएको छः-

"(१) मानपदवीहरुको प्रकार देहाय बमोजिम हुनेछ :-

(क) वीरेन्द्रमाला ।

(ख) महेन्द्रमाला ।

(ग) नेपाल प्रतापभास्कर ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(घ) ओजस्वीराजन्य ।
(ङ) त्रिभुवनप्रजातन्त्रश्रीपद ।
(च) नेपाल श्रीपद ।
(छ) नेपालतारा ।
(ज) ॐ रामपट्ट ।
(झ) वीरेन्द्रप्रजातन्त्रभास्कर
(ञ) त्रिशक्तिपट्ट ।
(ट) गोरखादक्षिणबाहु ।"

३. मूल नियमावलीमा नियम ४क. थपः मूल नियमावलीको नियम ४ पछि देहायको नियम ४क. थपिएको छः-

"४क. वीरेन्द्रमालाको मानपदवीः (१) विदेशी राज्यका गद्दीनसिन राजा वा गद्दीनसिन रानीलाई मात्र वीरेन्द्रमालाको मानपदवी प्रदान हुन सक्नेछ ।

तर यसरी प्रदान भएको वीरेन्द्रमालाको मानपदवी ग्रहण गरी बक्सने राजा वा रानीको स्वर्गारोहण भएमा वा गद्दी त्यागी बक्सेमा सो मानपदवी राजकीय सम्पत्ति कोष विभाग, राजदरबारमा फिर्ता पठाउनु पर्नेछ ।

(२) यो मानपदवीको श्रेणी विभाजन हुने छैन ।

(३) यो मानपदवीको प्रशस्ति "वीरेन्द्रमाला" हुनेछ ।

(४) यो मानपदवीको प्रतीक परिशिष्ट १ अनुसूची-१ मा उल्लेख भएबमोजिम हुनेछ ।"

४. मूल नियमावलीको नियम ५ मा संशोधनः मूल नियमावलीको नियम ५ को उपनियम (४) को सट्टा देहायको उपनियम (४) राखिएकोछ :-

"(४) यो मानपदवीको प्रतीक परिशिष्ट १ अनुसूची-१क. मा उल्लेख भएबमोजिम हुनेछ।"

५. मूल नियमावलीमा नियम ११क. थपः मूल नियमावलीको नियम ११ पछि देहायको नियम ११क. थपिएकोछः-

"११क. वीरेन्द्रप्रजातन्त्रभास्करको मानपदवीहरुः (१) वीरेन्द्रप्रजातन्त्रभास्करका मानपदवीहरु राजपरिवार तथा राष्ट्र सेवामा विशिष्ट सेवा पुऱ्याउने नेपाली नागरिकलाई प्रदान हुन सक्नेछ । नेपाल अधिराज्यको हितमा विशेष योगदान पुऱ्याउने विदेशीलाई पनि यी मानपदवीहरु प्रदान हुन सक्नेछ ।

(२) यी मानपदवीहरुका परमाधिपति र पृथुलाधीशको प्रशस्ति देहाय बमोजिम र प्रतीक समूह परिशिष्ट १ अनुसूची-७क. मा उल्लेख भएबमोजिम हुनेछ :-

(क) परमाधिपति- परम महागौरवमय सुप्रदीप्त वीरेन्द्रप्रजातन्त्रभास्कर ।
(ख) पृथुलाधीश-अति महागौरवमय सुप्रदीप्त वीरेन्द्रप्रजातन्त्रभास्कर ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(३) यी मानपदवीहरुका श्रेणीगत प्रशस्ति देहाय बमोजिम हुनेछन:-

(क) प्रथम श्रेणी- महागौरवमय सुप्रदीप्त वीरेन्द्रप्रजातन्त्रभास्कर

(ख) द्वितीय श्रेणी- गौरवमय सुप्रदीप्त वीरेन्द्रप्रजातन्त्रभास्कर

(ग) तृतीय श्रेणी- सुप्रदीप्त वीरेन्द्रप्रजातन्त्रभास्कर

(घ) चतुर्थ श्रेणी-प्रदीप्त वीरेन्द्रप्रजातन्त्रभास्कर

(ङ) पञ्चम श्रेणी- वीरेन्द्रप्रजातन्त्रभास्कर

(४) यी मानपदवीहरुका श्रेणीगत प्रतीक समूह परिशिष्ट २ अनुसूची-४क. मा उल्लेख भएबमोजिम हुनेछ ।"

६. मूल नियमावलीको नियम १५ मा संशोधन: मूल नियमावलीको नियम १५ को उपनियम (१) को शुरुमा "वीरेन्द्रमालाको र" भन्ने शब्दहरु थपिएकाछन् ।

७. मूल नियमावलीको नियम २४ मा संशोधन: मूल नियमावलीको नियम २४ को उपनियम (१) मा रहेको उपदानको रकमको तालिकाको सट्टा देहायको उपदान रकमको तालिका राखिएकोछ:-

"उपदान रकमको तालिका

क.सं.	मानपदवी	प्रथम श्रेणी	द्वितीय श्रेणी	तृतीय श्रेणी	चतुर्थ श्रेणी	पञ्चम श्रेणी
१.	त्रिभुवनप्रजातन्त्रश्रीपद	२१,६००।-	१८,०००।-	१५,०००।-	१२,०००।-	९,०००।-
२.	नेपाल श्रीपद	२१,०००।-	१७,४००।-	१४,४००।-	११,४००।-	८,४००।-
३.	नेपालतारा	२०,४००।-	१७,०००।-	१४,०००।-	१०,९००।-	८,०००।-
४.	ॐ रामपट्ट	१९,८००।-	X	X	X	X
५.	वीरेन्द्रप्रजातन्त्रभास्कर	१९,५००।-	१६,५००।-	१३,५००।-	१०,४००।-	७,५००।-
६.	त्रिशक्तिपट्ट	१९,२००।-	१६,२००।-	१३,२००।-	१०,०००।-	७,२००।-
७.	गोरखादक्षिणबाहु	१८,६००।-	१५,६००।-	१२,३००।-	९,६००।-	६,६००।-

८. मूल नियमावलीको नियम ४२ मा संशोधन: मूल नियमावलीको नियम ४२ को,-

(१) उपनियम (१) को खण्ड (क),(ख),(ग) र (घ) को सट्टा देहायका खण्ड (क),(ख),(ग) र (घ) राखी सोही उपनियमको प्रतिबन्धात्मक वाक्यांशमा रहेको "रु. १००।- (एक सय) " भन्ने शब्दहरुको सट्टा "रु. ३००।- (तीन सय)" भन्ने शब्दहरु राखिएकाछन् :-

"(क) सेना सौभाग्यभास्कर मासिक रु. ६००।-

(ख) नेपाल प्रतापवर्द्धक मासिक रु. ३००।-

(ग) सुवीर पट्ट मासिक रु. ३००।-

(घ) महेन्द्र प्रहरी मासिक रु. ३००।-"

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

609

(२) उपनियम (२) को खण्ड (क),(ख),(ग),(घ),(ङ), (च) र (छ) को सट्टा देहायका खण्ड (क),(ख),(ग),(घ),(ङ), (च) र (छ) राखिएकाछन् :-

"(क)	सेना सौभाग्यभास्कर	रु. १५,०००।-
(ख)	नेपाल महाप्रतापवर्द्धक	रु. १२,०००।-
(ग)	नेपाल प्रतापवर्द्धक	रु. ९,०००।-
(घ)	सुवीर पट्ट	रु. ७,५००।-
(ङ)	महेन्द्र प्रहरी	रु. ६,०००।-
(च)	नेपाल यशोवर्द्धक	रु. ४,५००।-
(छ)	वीर पट्ट	रु. ४,५००।-"

९. मूल नियमावलीको नियम ७६ मा संशोधनः मूल नियमावलीको नियम ७६ को उपनियम (१) को खण्ड (क),(ख),(ग), (घ) र (ङ) को सट्टा देहायको खण्ड (क),(ख),(ग),(घ) र (ङ) राखिएकाछन् :-

"(क)	सुप्रशंसनीय पट्ट-	रु. ४,५००।-
(ख)	प्रशंसनीय पट्ट-	रु. ३,०००।-
(ग)	प्रहरी रत्न-	रु. ३,०००।-
(घ)	गजेन्द्र मोक्ष-	रु. ४,५००।-
(ङ)	सैनिक सेवा पट्ट-	रु. २,१००।- "

१०. मूल नियमावलीको नियम ७७ मा संशोधनः मूल नियमावलीको नियम ७७ को उपनियम (१) को शुरुमा "वीरेन्द्रमाला र" भन्ने शब्दहरु थपिएकाछन् ।

११. मूल नियमावलीको नियम ७८ मा संशोधनः मूल नियमावलीको नियम ७८ को उपनियम (१) को शुरुमा "वीरेन्द्रमाला र" भन्ने शब्दहरु थपिएकाछन् ।

१२. मूल नियमावलीको नियम ७९ मा संशोधनः मूल नियमावलीको नियम ७९ को शुरुमा "वीरेन्द्रमाला र" भन्ने शब्दहरु थपिएकाछन् ।

१३. मूल नियमावलीको नियम ८१ मा संशोधनः मूल नियमावलीको नियम ८१ को उपनियम (१) को शुरुमा रहेको "प्रधानमन्त्रीले" भन्ने शब्द पछि "मन्त्री र" भन्ने शब्दहरु थपी खण्ड अ. को सट्टा देहायको खण्ड अ. राखिएकोछ :-

"अ. प्रधानमन्त्री, प्रधान न्यायाधीश, प्रतिनिधिसभाका सभामुख, राष्ट्रियसभाका अध्यक्ष वा राजपरिषद् स्थायी समितिका सभापतिलाई- प्रथम श्रेणीको मानपदवी"

१४. मूल नियमावलीको नियम ९२ मा संशोधनः मूल नियमावलीको नियम ९२ मा रहेको "पृथुलाधीश एवं" भन्ने शब्दहरु पछि "वीरेन्द्रमाला," भन्ने शब्द थपिएकोछ ।

१५. मूल नियमावलीको परिशिष्ट-१ को अनुसूचीमा संशोधनः मूल नियमावलीको परिशिष्ट-१ को,-

(१) अनुसूची-१ को सट्टा देहायको अनुसूची-१ राखिएकोछ :-

"अनुसूची-१

वीरेन्द्रमालाः

वीरेन्द्रमालाको मानपदवीको प्रतीक मध्यमणि सहितको माला हुनेछ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

602

क. परमाधिपतिः

१.८ मिटर लामो यो माला सुनको दोहोरो सिक्रीले बनेको हुनेछ । सिक्रीहरुका दुबै तर्फ बीच-बीचमा क्रमशः १.४ सेण्टिमिटर व्यास र ४ मिलिमिटर चौडा स्वेत सुवर्णको धानको परिधि भएको रिक्त वृत्तमाथि २.२ सेण्टिमिटर लामो सुनको खुकुरी, १.६ सेण्टिमिटर व्यास भएको स्वेत सुवर्णको धानको परिधि भित्र १.४ सेण्टिमिटर व्यास र ४ मिलिमिटर चौडा स्वेत सुवर्णको धानको बालाको परिधि भएको रिक्त वृत्त माथि २.२ सेण्टिमिटर लामो सुनको शङ्ख, सुनको चक्र, सुनको गदा, सुनको कमलको फुल र सुनको खड्ग हुनेछ । यो माला १.८ सेण्टिमिटर व्यास भएको १६ पत्रयुक्त स्वर्णको कमलको फूलको गोलो चक्कामा दुबैतर्फ सुनको चारपाटे हुक अड्याइएको हुनेछ र सो हुकमा दुबैतर्फबाट सुनको चारपाटे प्लेटमा रहेको अंकुसले (जसमा दुई दुई वटा सुनका सिक्रीले जोडिएको हुनेछ) जोडिनेछ। मध्यमणि अवलम्बन हुने स्थानमा ३.१ सेण्टिमिटर व्यास र २ मिलिमिटर चौडा स्वेत सुवर्णको धानको वालाको परिधि भएको वृत्त भित्र स्वेत सुवर्णकै भूमिमा ३ सेण्टिमिटर व्यास भएको १६ वटा स्वर्णको पत्रयुक्त गुलाफको फूल हुनेछ । यसको मध्ये भागमा रहेको भूमीमा १.२ से.मी. रातो माणिक थान १ हुनेछ । त्यस माणिकको वाहिरी गोलाकार घेरामा २ मिलिमिटरको व्यासमा हिरा र निलम गरी ६।६ थान हिरा र निलम क्रमैले जडेको हुनेछ । १.२ सेण्टिमिटर व्यास भएको गोलो भूमी रातो मिनायुक्त मात्र हुनेछ ।

यो मालाको मध्यमणि स्वेत सुवर्ण हुनेछ । यसको लम्बाई ६ सेण्टिमिटर र चौडाई ४.८ सेण्टिमिटरको हुनेछ । यसको मध्य भागमा २ सेण्टिमिटर व्यास भएको वृत्त भित्र स्वर्ण पृष्ठभूमिमा पूर्ण राजकीय पोशाकले सुसज्जित श्री ५ महाराजाधिराज वीरेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवको आवक्ष स्वर्ण प्रतिमा अंकित हुनेछ । यो वृत्तलाई २ मिलिमिटर चौडा निलम जडित स्वर्ण परिधिले घेरेको हुनेछ । स्वर्ण भुजहरुको दायाँ बायाँ दुबैतर्फ सुनको पर्दाको आकृति हुनेछ । यसको माथिल्लो भागमा स्वेत भूमि सुवर्णको तारामा सानो हिरा जडेको हुनेछ । तलको स्वेतभूमिमा चन्द्राकार कमलको आकृति मुनिको चन्द्राकारमा हिरा २५ थान जडेको र यी अर्ध वृत्तहरुका दुबैतर्फ लहरे २।२ वटा पात रहेको तीन तीन वटा सुनको सुगन्धराज फुलहरु लहरै जोडिएर तलतिरबाट घेरिएर अर्ध गोलाकारको रुपमा रहनेछन् ।

यो माला मध्यमणि सहित पहिरिनेछ ।

ख. पृथुलाधीशः

यसको नाप र विवरण सबै परमाधिपतिका सरह हुनेछन् ।

ग. अन्यः

यसको नाप र विवरण सबै पृथुलाधीशका सरह हुनेछन् ।"

(२) अनुसूची-१ पछि देहायको अनुसूची-१क. थपिएकोछः-

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

"अनुसूची १ क

महेन्द्रमाला:

महेन्द्रमालाको मानपदवीको प्रतीक मध्यमणि सहितको माला हुनेछ ।

क. परमाधिपति:

१.८ मिटर लामो यो माला सुनको दोहोरो सिक्रिले बनेको हुनेछ । सिक्रीहरुका दुबै तर्फ बीच बीचका क्रमशः १.४ सेण्टिमिटर व्यास र ४ मिलिमिटर चौडास्वेत सुवर्णको धानको परिधि भएको रिक्त वृत्तमाथि २.२ सेण्टिमिटर लामो सुनको खुकुरी, १.६ सेण्टिमिटर व्यास भएको स्वेत सुवर्णको अर्धचन्द्रभित्र १० पत्र युक्त स्वर्ण कमल, १.४ सेण्टिमिटर व्यास र ४ मिलिमिटर चौडा स्वेत सुवर्णको धानको बालाको परिधि भएको रिक्त वृत्त माथि २.२ सेण्टिमिटर लामो सुनको खड्ग र कल्कीको डाँठ सुनको भएको २.५ सेण्टिमिटर अग्लो र २.८ सेण्टिमिटर चौडा स्वेत सुवर्णको राजमुकुट हुनेछ । यो माला १०.८ सेण्टिमिटर व्यास भएको १६ पत्रयुक्त स्वर्ण कमल सहित सुनको खिपद्वारा जोडिने छ । मध्यमणि अवलम्बन हुने स्थानमा ३.१ सेण्टिमिटर व्यास र २ मिलिमिटर चौडा स्वेत सुवर्णको धानको वालाको परिधि भएको वृत्तभित्र स्वेत सुवर्ण कै भूमिमा ३ सेण्टिमिटर व्यास भएको २४ किरणयुक्त स्वर्ण तारा हुनेछ । यसको मध्य भागमा सिम्रिक मिना भरिएको १.२ सेण्टिमिटर व्यास भएको गोल भूमिमा स्वर्ण रेखांकित श्री पशुपतिनाथको १.२ सेण्टिमिटर अग्लो मन्दिर हुनेछ । गोल भूमिलाई २ मिलिमिटर चौडा स्वर्ण परिधिले घेरेको हुनेछ ।

यो मालाको मध्यमणि स्वेत सुवर्णको हुनेछ । यसको लम्बाई ६ सेण्टिमिटर र चौडाई ४.८ सेण्टिमिटर हुनेछ । यसको मध्य भागमा २ सेण्टिमिटर व्यास भएको वृत्त भित्र सुनको पृष्ठभूमिमा पूर्ण राजकीय पोशाकले सुसज्जित श्री ५ महाराजाधिराज महेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवको आवक्ष स्वर्ण प्रतिमा अंकित हुनेछ । यो वृत्तलाई २ मिलिमिटर चौडा हिरा जडित स्वर्ण परिधिले घेरेको हुनेछ । वृत्तको दायाँ वायाँ दुबै तर्फ हिरा जडित परिधिलाई छुने गरी उत्तर दक्षिण १.६ सेण्टिमिटर लामो र पूर्व पश्चिम ५ मिलिमिटर लामो माणिक जडित स्वर्ण भुजयुक्त समकोणले तलतिरबाट च्यापेको हुनेछ । स्वर्ण भुजहरुको दायाँ वायाँ दुबैतर्फ सुनको पर्दाको आकृति हुनेछ । यसको माथिल्लो भागमा स्वेत सुवर्णको तोरणकारभित्र स्वेत सुवर्णकै पृष्ठभूमिमा बीचमा सहित सातवटा हिरा जडित स्वर्ण षट्दल कमल हुनेछ । षट्दलको दुबै तर्फ बीचमा हिरा जडित पाँचकोणयुक्त स्वर्ण ताराहरु एक एकवटा हुनेछन्। प्रतिमायुक्त वृत्तको ठीक तलतिर स्वेत सुवर्णको पृष्ठभूमिमा बीचमा सहित सातवटा हिरा जडित स्वर्ण षट्दल हुनेछ । यो षट्दललाई क्रमशः स्वेत सुवर्णको र नीलमणि जडित सुवर्णका अर्धवृत्तहरुले तलतिरबाट घेरेका हुनेछन् । यी अर्धवृत्तहरुको दुबै तर्फ लहरै दुई दुईवटा सुनका सुगन्धराज फूलहरु अर्धगोलाकारको रुपमा रहनेछन् ।

यो माला मध्यमणि सहित पहिरिने छ ।

ख. पृथुलाधीश:

यसको नाप र विवरण सबै परमाधिपतिका सरह हुनेछन् ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

ग. अन्य:

यसको नाप र विवरण सबै पृथुलाधीशका सरह हुनेछन् ।"

(३) अनुसूची- ७ पछि देहायको अनुसूची-७क. थपिएकोछ :-

"अनुसूची-७क.

वीरेन्द्रप्रजातन्त्रभास्कर:

वीरेन्द्रप्रजातन्त्रभास्करका मानपदवीहरुका परमाधिपति र पृथुलाधीशको प्रतिक समूहमा (१) मण्डन (२) प्रालम्बिका र (३) पट्टा हुनेछन् ।

क. परमाधिपति

१. मण्डन : यो मण्डन बाहिरी घेरा ९ से. मि. व्यासको गोलाईमा ३२ वटा कमलको पात स्वेत (चाँदी) मा कमलको फूलको आकारमा हुनेछ । उक्त कमलको पातको बीचको भाग हावादारी (खुल्ला) र पातको चौडाई १ से. मि. देखि १.५ से. मि. मा १६ वटा पातको बीच भागमा ७।७ वटा गरी जम्मा ११२ वटा हिरा जडेको हुनेछ । त्यो भन्दा तलको भाग ६ से. मि. व्यास र चौडाई १ से. मि. सम्म भएको स्वर्ण १६ वटा कमलको पात हुनेछ र सो कमलको पातको बीचको भित्री भागको प्रत्येक पातमा २।२ वटा गरी जम्मा ३२ वटा हिरा जडेको हुनेछ । त्यस पछि ४ से. मि. व्यास, चौडाई ८ मि. मि. गोलाकारको भित्री भागमा सिम्रिक रातो रंगको मिनाकारी भूमिमा माथि पट्टि भागमा सुवर्णले बनेको सुगन्धराज फूलको दुईवटा लहरा र उक्त लहराहरुको बीचमा स्वर्ण षट्कोण तथा तलको भागमा "श्री ५ वीरेन्द्र" अंकित स्वर्ण अक्षर हुनेछ । त्यस पछिको बीचको भाग २.८ से. मि. व्यासको स्वर्ण पृष्ठभूमिमा पूर्ण राजकीय पोशाकले सुसज्जित श्री ५ महाराजाधिराज वीरेन्द्र वीर बिक्रम शाहदेवको अग्रमुखी स्वर्ण प्रतिमा अंकित हुनेछ । यो मण्डन वाँया छातीमा लगाइनेछ ।

२. प्रालम्बिका : यो प्रालम्बिकाको बाहिरी घेरा ६.५ से. मि. व्यासमा ३२ वटा स्वर्ण कमलको फूलको आकारमा हुनेछ । त्यस भन्दा मुनि ५ से. मि. व्यास, चौडाई १ से. मि. भएको घेराभित्र १६ वटा स्वर्ण कमलको पात हुनेछ । प्रत्येक स्वर्ण कमलको पातको बीचको भागमा १।१ गरी जम्मा १६ वटा हिरा जडेको हुनेछ । त्यसपछिको भित्री घेरा ३.१ से. मि. व्यास, चौडाई १।२ से. मि. व्यासको गोलाईमा सिम्रिक रातो रंगको मिनाकारी भूमि माथि सुगन्धराज फूलको स्वर्ण दुईवटा लहरा र उक्त लहराहरुको बीचमा स्वर्ण षट्कोण तथा तलको भागमा "श्री ५ वीरेन्द्र" अंकित गरेको स्वर्ण अक्षर हुनेछ । त्यसपछिको भित्रको घेराको साईज २.१ से.मि. व्यासभित्र स्वर्ण पृष्ठभूमिमा पूर्ण राजकीय पोशाकले सुसज्जित श्री ५ महाराजाधिराज वीरेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवको अग्रमुखी स्वर्ण प्रतिमा अंकित हुनेछ।

यो प्रालम्बिका पट्टामा अवलम्बन हुनेछ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

३. पट्टा : यो पट्टा सिम्रिक रातो र सेतो रंगको रेशमको हुनेछ । यसको चौडाई १०.० से. मि. र लम्बाई १.६ मिटर हुनेछ । यसको दुबै किनारामा १।१ वटा रातो सिम्रिक रंगका र उक्त दुबै किनाराबाट भित्रतर्फ क्रमशः १।१ वटा १ से. मि. चौडाईका दुई वटा सेता रंगका तथा ती सेता रंगका बीचमा किनारामा रहेका नापका सरह एउटा सिम्रिक रातो रंगको समेत गरी जम्मा पाँचवटा उर्ध्व डोराहरु हुनेछन् । उक्त सिम्रिक रातो रंगका तीनवटा समानुपातिक चौडाईका उर्ध्व डोराहरुको जम्मा चौडाई ८ से. मि. हुनेछ । पट्टाको दुबै टुप्पामा बुनौट फुकेको हुनेछ र प्रालम्बिका झुण्डिने ठाउंमा श्रृंगार ग्रन्थी हुनेछ ।

महिला वर्गलाई प्रदान हुने पट्टाको चौडाई ८ से. मि.र लम्बाई १.५ मिटर हुनेछ । यो पट्टा बायाँ कम्मरको ९ इन्ची मुनि प्रालम्बिका लर्किने गरी दायाँ कुमबाट लगाइनेछ ।

ख. पृथुलाधीश :

१. मण्डन : यो मण्डनको नाप र अन्य विवरण परमाधिपतिका सरह हुनेछन् ।

तर ९ से. मि. व्यासको गोलाईमा रहेका १६ वटा कमलको प्रत्येक पातमा ५।५ वटा गरी जम्मा ८० वटा हिरा जडेको हुनेछ । साथै यसको दोस्रो भागको गोलाईमा रहेका स्वर्ण १६ वटा कमलको पातको बीच भागमा क्रमशः १।१ वटा गरी जम्मा ८ वटा पन्ना र ८ वटा माणिक जडेको हुनेछ ।

यो मण्डन बाँया छातीमा लगाइनेछ ।

२. प्रालम्बिकाः यो प्रालम्बिकाको सबै विवरण परमाधिपतिका सरह नै हुनेछन् ।

तर यसको दोस्रो गोलाईको भागमा रहेको स्वर्ण १६ वटा कमलको पातमा भने प्रत्येक पातको बीचमा क्रमशः १ वटा माणिक, १ वटा पन्ना गरी ८ वटा माणिक र ८ वटा पन्ना जडेको हुनेछ ।

यो प्रालम्बिका पट्टामा अवलम्बन हुनेछ ।

३. पट्टा : यसको नाप र अन्य विवरण परमाधिपतिका सरह हुनेछन् ।"

१७. मूल नियमावलीको परिशिष्ट-२ मा संशोधन : मूल नियमावलीको परिशिष्ट-२ को अनुसूची-४ पछि देहायको अनुसूची-४क. थपिएकोछ :-

"अनुसूची-४क.

वीरेन्द्रप्रजातन्त्रभास्कर

(क) प्रथम श्रेणी : यो मानपदवीको प्रतिक समूहमा (१) मण्डन (२) प्रालम्बिका र (३) पट्टा हुनेछन् ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१. मण्डन : यो मण्डन चाँदीबाट बनेको हुनेछ । यसको नाम र अन्य विवरण पृथुलाधीशको मण्डन सरह हुनेछ । यसको पहिलो गोलाई र दोस्रो गोलाईमा रहेको कमलको पातको बीच भागमा हिरा, माणिक र पन्ना जडित हुने छैन र उक्त दास्रो गोलाईमा रहेको कमलको पातमा स्वर्ण मोलम्बाको पृष्ठभूमिको भित्री भागमा सिम्रिक रातो रंगको मिनाकारी हुनेछ।

साथै ४ से. मि. व्यास, चौडाई ८ मि. मि. गोलाईको भित्र सिम्रिक रातोरंगको मिनाकारी भूमिमा माथि पट्टि भागमा सुगन्धराज फूलको स्वर्ण मोलम्बा र उक्त लहराहरुको बीचमा स्वर्ण मोलम्बाको षट्कोण तथा तलको भागमा "श्री ५ वीरेन्द्र" अंकित स्वर्ण मोलम्बाका अक्षर हुनेछन् र मध्य भागको २.८ से. मि. को व्यास भित्र स्वर्ण मोलम्बाको पृष्ठभूमिमा पूर्ण राजकीय पोशाकले सुसज्जित श्री ५ महाराजाधिराज वीरेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवको अग्रमुखी प्रतिमा अंकित हुनेछ ।

यो मण्डन बायाँपट्टि छातीमा लगाइनेछ ।

२. प्रालम्बिका : यो प्रालम्बिका चाँदीमा स्वर्ण मोलम्बाबाट बनेको हुनेछ । यसको नाप र अन्य विवरण पृथुलाधीशका सरह हुनेछन् ।

तर यसमा माणिक र पन्ना जडेको हुनेछैन ।

यो प्रालम्बिका पट्टामा अवलम्बन हुनेछ ।

३. पट्टा : यसको नाप र अन्य विवरण पृथुलाधीश सरह हुनेछ । यो पट्टा वायाँ कम्मरको ९ इन्चमुनि प्रालम्बिका लर्किने गरी दायाँ कुमबाट लगाईनेछ ।

महिलावर्गलाई प्रदान हुने पट्टाको चौडाई ८ से. मि. र लम्बाई १.५ मिटरको हुनेछ ।

(ख) द्वितीय श्रेणी: यो मानपदवीको प्रतिक समूहमा (१) मण्डन (२) प्रालम्बिका र (३) पट्टिका हुनेछन् ।

१. मण्डन : यो मण्डन चाँदीबाट बनेको हुनेछ । यसको नाप र अन्य विवरण प्रथम श्रेणीको मण्डन सरह हुनेछ ।

तर यसको दोस्रो गोलाईमा रहेको कमलको पातमा स्वर्ण मोलम्बा र बीच भागमा सिम्रिक रातो रंगको मिनाकारी हुनेछैन् ।

यो मण्डन बायाँ छातीमा लगाइनेछ ।

२. प्रालम्बिका : यो प्रालम्बिकाको नाप र अन्य विवरण प्रथम श्रेणीको प्रालम्बिका सरह हुनेछ ।

तर प्रथम गोलाईमा रहेको कमलको पातमा स्वर्ण मोलम्बा रहने छैन ।

३. पट्टिका : यो पट्टिकाको कपडा र रंगको विवरण प्रथम श्रेणीको पट्टाको सरह हुनेछ । यसको चौडाई ५ से. मि. हुनेछ ।

यो पट्टिका प्रालम्बिका सहित घाँटीमा लगाइनेछ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(ग) तृतीय श्रेणी: यो मानपदवीको प्रतिक समूहमा (१) मण्डन र (२) पट्टिका हुनेछन् ।

१. मण्डन : यो मण्डनको विवरण द्वितीय श्रेणीको प्रालम्बिका सरह हुनेछ ।

तर दोस्रो गोलाईमा रहेको कमलको पातमा स्वर्ण मोलम्बा रहने छैन ।

यो मण्डन पट्टिकामा अवलम्बन हुनेछ ।

२. पट्टिका : यो पट्टिकाको कपडा र रंगको विवरण द्वितीय श्रेणीको पट्टिका सरह हुनेछ । यसको चौडाई ३.८ से. मि. हुनेछ ।

यो पट्टिका मण्डन सहित घाँटीमा लगाइनेछ ।

(घ) चतुर्थ श्रेणी: यो मानपदवीको प्रतिक समूह (१) मण्डन र (२) पट्टिका हुनेछन् ।

१. मण्डन : यो मण्डनको नाप र अन्य विवरण तेस्रो श्रेणीको मण्डन सरह हुनेछन् ।

तर तेस्रो गोलाईमा रहेको सुगन्धराज फूलको लहरा, षट्कोण तथा "श्री ५ वीरेन्द्र" अंकित अक्षरमा स्वर्ण मोलम्बा रहने छैन ।

यो मण्डन पट्टिकामा अवलम्बन हुनेछ ।

२. पट्टिका : यो पट्टिकाको नाप र अन्य विवरण तेस्रो श्रेणीको सरह हुनेछ ।

यो पट्टिका मण्डन सहित घाँटीमा लगाइनेछ ।

(ङ) पञ्चम श्रेणी: यो मानपदवीको प्रतिक समूह (१) मण्डन र (२) पट्टिका हुनेछन् ।

१. मण्डन : यो मण्डनको नाप र अन्य विवरण चतुर्थ श्रेणीको मण्डन सरह हुनेछ ।

तर यसमा कहि पनि स्वर्ण मोलम्बा गरिने छैन ।

यो मण्डन पट्टिकामा अवलम्बन हुनेछ ।

२. पट्टिका : यो पट्टिकाको नाप र अन्य विवरण चतुर्थ श्रेणी सरह हुनेछ । यो पट्टिका मण्डन सहित घाँटीमा लगाइनेछ ।"

१८. मूल नियमावलीको परिशिष्ट-५ मा संशोधन : मूल नियमावलीको परिशिष्ट - ५ को अनुसूची-३ को खण्ड "च" पछि देहायको खण्ड "च१." थपिएकोछ :-

"च१. वीरेन्द्रप्रजातन्त्रभास्कर :

१. परमाधिपतिदेखि द्वितीय श्रेणी तकको पट्टिकाको चौडाई १.२ सेन्टिमिटर तथा लम्बाई ५ सेन्टिमिटर हुनेछ ।

२. तृतीय श्रेणीदेखि पञ्चम श्रेणी तकको पट्टिकाको चौडाई १.२ सेन्टिमिटर र लम्बाई ३.८ सेन्टिमिटर हुनेछ ।"

१९. मूल नियमावलीको परिशिष्ट-७ मा संशोधन : मूल नियमावलीको परिशिष्ट ७ को अनुसूची-१ को खण्ड "ग" पछि देहायको खण्ड "ग१." थपिएको छ :-

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

"ग१. वीरेन्द्रप्रजातन्त्रभास्कर

प्रथम श्रेणी	-वी. प्र. भा.प.
द्वितीय श्रेणी	-वी.प्र. भा. दो.
तृतीय श्रेणी	-वी. प्र. भा. ते.
चतुर्थ श्रेणी	-वी. प्र.भा. चौ.
पञ्चम श्रेणी	-वी. प्र. भा. पाँ"

आज्ञाले,
केशव राज राजभण्डारी
श्री ५ को सरकारको सचिव

मुद्रण विभाग, सिंहदरबार, काठमाडौंमा मुद्रित ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

मुद्रण विभाग, सिंहदरबार

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।